

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok érkezővezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A kötött birtokok.

Kolozsvár, jul. 25.

Érdekes munkát készül kiadni a földművelésügyi miniszterium.

Össze akarja ugyanis állittatni s egy nagy könyvben tudomására hozni a világnak Magyarország összes birtokosainak és birtokainak a statisztikáját. A nagy és költséges munka csak a jövő évre lesz egészen készen, a korlátolt forgalmu birtokok kimutatása azonban készen lévén, a miniszterium azt kiadta. Ennek folytatásaként jelent most meg a hitbizományi és a községi meg közbirtokossági birtokok mivelési ágak szerinti, továbbá területi és jogcím szerinti kimutatása, a melyet befejezésül követni fog az állami és egyházi birtokok részletes kimutatása.

Ezzel a korlátolt forgalmi birtokok statisztikája ki fog merülni és méltó bevezetésül szolgál majd az összes birtokosok és birtokok kimutatásának.

1. Nagyérdekű a jelenlegi hitbizományi birtokosok névsora, melyet egész teljességében adunk az élvezett több hitbizományi számának megjelölésével: Hg. Ahrenberg Károlyné, Almásy Kálmán gr. (3), Andrássy Aladár gr., (2), Andrássy Dénes gr., Andrássy Gyula gr., Andrássy Tivadar gr., Andrássy Aladár gr., Andrássy Tivadar gr., Andrássy Géza gr., Hadik-Barkóczy Endre gr., Batthyány Ödön h., Batthyányi Géza gr., Bánffy Albert br., (2), Bissingen Ernő gr., Bissingen Nándor gr., Coburg Pálpör gr., Cziráky Antal gr., Dessewffy Miklós gr., Draskovich Iván gr., Draskovich Pál gr., Erdődy Ferencz gr., Erdődy Tamás gr., Erdődy Ferencz gr., Esterházy Mihály gr., Esterházy M. József gr. (2), Esterházy Miklós M. gr., Esterházy Móricz gr., Esterházy Pál hg., Festetics Andor gr., Festetics Kálmán gr., Festetics Imre gr., Festetics Tasziló gr. (2), Forgách Károly gr., Harrach János gr., Haynau Matild Ernő, Huszár Béla, Jankovich Gyula, Jósika Samu br., Karácsonyi Jenő gr., Königsegg Fidél gr., Kund Vincze, Majláth József gr., Majláth György gr., Migazzy Vilmos gr., Nádasdy Ferencz gr., Odessalchy Gyula hg., Odessalchy Ágostonné hgné, Pallavicini Sándor ögr., Pálffy József gr., Pálffy-Daun Lipót h., Pálffy Miklós hg., Prónay Dezső br., Rakovszky István,

Révay Gyula br., Schönborn Ervin gr., Semsey Andor, Sennyey Béla br., Somssich József gr., Somssich Andor, Stummer Ágost br., Szegedy Károly br., Széchenyi Kálmán gr., Széchenyi Béla gr., Széchenyi Sándor gr., Véssey Mihály, Véssey Sándor, Wencheim József br., Wencheim Frigyesné grn., Wodianer Albert br., Zichy Ödön gr., Zichy Jenő gr., Zichy Jakab gr. (2), Zichy Ferencz gr., Zichy N. János gr., Zichy Rudolfné grófné. Összesen 91 hitbizomány, a melyek közül legrégibb a Harrach-féle 1628-ból, Pálffy-féle 1653-ból, Königsegg-féle 1681-ből és hg. Esterházy-féle 1695-ből.

1848-ig csak 21 hitbizomány létesült. Csupa főnemesi, bárha 1723-ban megengedték a köznemességnek is hitbizomány alapítását. A magyar hitbizományok $\frac{3}{5}$ része 1849. után alapított.

Az összes hitbizományok területe 2,213,499 kat. hold, vagyis 231.35 négyszögértöld, vagyis az ország egész területének 4.72%-a. Csak 19 megyében nincs semmi hitbizomány és 15-ben kevesebb a terület 2%-ánál. Legtöbb van a Dunántul, a hol 13.42% és legkevesebb a Tisza-Maros szögében, ahol 0.43% a hitbizományi birtok.

Mívelési ágak szerint a hitbizományoknál az egészről szántóföld 28.63%, kert 0.29%, rét 8.11%, erdő 43.96%, — míg az ország egész területén szántóföld 41.35%, kert 1.23%, rét 10.25%, erdő azonban csak 26.88%.

A hitbizományok átlagos nagysága Magyarországon a legnagyobb 14,790 ha, Ausztriában csak 5,905 hektár, Posenben 4,222 ha, Nyugat-Poroszországba 5,578 ha. —

II. A községi birtokok összes területe 5,590,144 kataszt. hold, vagyis 323.91 négyszög mértföld, az ország területének 6.60%-a.

Legnagyobb a községi birtok Erdélyben, az összes terület 25.36%-a, meghaladja az átlagot a Tisza-Maros szögében, a hol 18.78%, a többi terület az átlag alatt marad.

Legnagyobb közbirtokossági birtok a Duna balpartján: 9.94%, a legkisebb a Duna jobb partján: 5.16%. Megyék területéhez arányitva Árvamegyében a legnagyobb: 31.45% és Temesmegyében legkisebb: 0.80%.

Mívelés szerint az ország egész területéből erdő: 26.85 és legelő:

13.22%, a községi birtokok területéből erdő: 43.09 és legelő: 26.12 száz., a közbirtokossági birtokokból erdő: 51.17 és legelő 40.21 száz. Továbbá az egész ország területéből szántóföld: 41.24, kert: 1.23, rét: 10.52 és szőlő 1.22 száz., a községi földekből szántóföld: 6.66, kert: 0.39, rét: 3.30 és szőlő: 0.04 száz., a közbirtokossági földekből szántóföld: 2.05, kert: 0.02, rét: 1.48 száz., szőlő nincs.

Magyarországon 4000 község van, melynek nincs erdőbirtoka, sőt 2600 községnek még határában sincs erdő. A mi végül a községek földbirtok szerinti elsőségét illeti, 131 községnek van 6000 holdnál nagyobb birtoka, köztük Debreczen 89,260, Szeged 71,987, Kecskemét 49,104, Szabadka 48,298 (?), Zenta 27,969 és Sopron 17,870 holddal.

Politikai hírek.

Protestáns püspökök értekezlete. Miskolcra írják. A protestáns egyház összes püspökei augusztus htdodikán értekezlet tartanak Miskolcra. Az értekezlet tárgya lesz a „protestáns lelkesek eljárása egyházpolitikai reformok életbeléptetése alkalmából.”

Nemzetiségi kongresszus Budapest. A nagyszabású Tribuna, mint írják, a lap élén felhívást közöl, melyben az augusztus 10-ére Budapestre összehívott nemzetiségi kongresszusban való részvételre szólítja fel a „híveket.” A felhívás mint aláírók a következők: oláh részről Mangr Vazul Aradról, dr. Petrovits György ügyvéd Lugosról, szláv részről Mudron Pál T. Szt.-Mártonról, dr. Daxner Sámuel ügyvéd Tiszolcáról, szerb részről Joksimovits Miklós, a Brancic és dr. Gavrilá Emil, a Zasztava szerkesztője.

Hohenlohe a magyar királynál. Berlin politikai körökben némi jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Hohenlohe herceg kancellárt Ferencz József király Ischlben fogadta. A Vossische Zeitung vezércikkben foglalkozik a dologgal és panaszkodik a miatt, hogy ilyen fontos pillanatban a német követ nincs Bécsben, hanem II. Vilmos császárral az északi vizekben időzik. Eulenburg gróf jelenléte annál kíváncsiabb volna, mert gr. Goluhowsky Agenor még rövid ideje van csak hivatalában és az érintkezésnek az a bensősége, a mely Kálnoky alatt sok évig tartó együttműködés alapján megvolt, most hiányzik. Ausztria belső viszonyai is szükségessé

teszik a legkiválóbb diplomata folytonos figyelmét.

Budapest Stambulóért.

Budapest, jul. 24.

Mattyus Arisztid fővárosi bizottsági tag fővárosi mi közgyűlésének a következő indítványt terjesztette be:

Stambulov István urnak, a nagy bolgár hazafinak meggyilkoltatása a művelt nemzeteknél mindentűnt a megdöbbentést és a legmélyebb megbotránkoztatást keltette fel. A szörnyű tett felett való eliszonyodás, a sajnálkozás és a részvét érzelmek annál indokoltabbak voltak, mert az egész művelt világ Stambulovval, a bolgár nemzet állami önállóságának és függetlenségének megalapítóját s szilárd védőjét és az európai műveltségnek Bulgáriában meghonosítóját látja sirba szállani. A közfelfogás egyértelműségét bizonyítja, hogy Európa s hazánk irányadó sajtója, fejedelmek, kormányok, testületek és egyesek siettek részvételük kifejezni a nagy halott özvegyének, ki a történet lapjára vált érdemessé az által, hogy ó-kori hősiességgel viselő rettentő sorsát.

Magyarország a bolgár nemzet iránt mindenkor rokonszenven viseltetett s annak politikai függetlenségét, úgy Magyarországot, mint a nemzetközi politika egyik sarkalatos tételének tekintette ezideig s tekintet változatlanul a jövőben is.

Budapest székesfővárosi közönsége ennélfogva helyesen cselekszik, ha, mint a magyar nemzeti közvélemény hű tolmácsa csatlakozik azon részvénytálatkozathoz, a melyek Európa minden részéből a szomorú esemény indokából tették: indítványozom ennélfogva:

A közgyűlés jelentse kileg-mélyebb fájdalommal Stambulov István, bolgár nagy hazafi meggyilkoltatása felett s fejezze ki mély részvétét az elhunyt özvegy iránt s erről őt levélel értesítse.

A közgyűlés Mattyus indítványát egyhangulag elfogadta.

Kozákvilág Oláhországban.

Tulcea városából jön a hír, hogy Cze-libidaki orosz konzul lakása, a muszka emisszáriusok tanyájává változott át, a kik gyakori kirándulásokat tesznek a közel fekvő falvakba és kisebb városokba, bujtogatván a tatár és bolgár lakosságot Oláhország ellen.

Bonn után már csak rövid utunk van hátra s 5 óra után kevéssel megérkezünk Kölnbe.

Köln kétségkívül az idegenek által Berlin után legjobban látogatott város. Lakóinak száma megközelíti a háromszázezeret, de benne uralkodó élénkség s a közlekedési eszközeinek sokfélesége s nagy kiterjedése után jóval többre becsülnék a lakosság számát.

En angol utitársammal a Domhotelbe szálltam, hogy közelebb kapjuk a híres Domot.

Alig hiszem, hogy van Európában egy második hotel, mely akkora eleganciával s kényelemmel lenne berendezve mint ez. Minden szobája erkélyes. A folyosókön régifutó szőnyegek s legnehezebb persz szőnyeg fajtából valók. A ki nyugodni akar, itt igazán nem panaszkodhatik a hotel miatt. A járókelők lépteinek neszt nem halhatni.

E minden igényt kielégítő hotel, melynek folyosóit s étköző helyiségűk falait első rangú művészek freskói díszítik, nem is mondható túlságúzott árunak. Egy nagyon szép erkélyes szobáért 4 márkát fizettem.

Az uti porának levereése után azonnal a Domba siettem, a hol az amerikai fiatal párral találkoztam azoknak társaságában megnéztem Németország legnagyobb építészeti remekét. A goth stíl valódi remeke messzire kiemelkedő alkotás.

A ki Milánó s Strassburgi székesegyházakat látta, az fogalmat alkothat, magának arról a határról, a melyet a kölni Dom tesz a látogatóra.

Ha azt kérdeznék tőlem e 3 építészeti remekmű közül, melyik tett rám nagyobb ha-

tást, az felelném, az, melyet e három közül először láttam, a milánói. En legalább úgy vagyok a látottakkal, hogy a mely szemben először látok igazi nagyot, remeket, az kap mely legjobban s annak hatása alatt vagyok a többi hasonló alkotások szemlélete közben is.

A kölni Domnak éppen olyan gazdag kincstára van akár csak a párisi Motre dame-i templomnak.

A templomnak ezt a részét másfél márk lefizetése után néztük meg egy hatalmas német barát kalauzolásával.

A látott kincsek közül legérdekesebb a 12. századból származó s a három szent király, reliquia tartó szekrénye, továbbá egy hatalmas érseki mellkereszt s gyémánt gyűrű, III. Frigyes Vilmos király ajándéka.

Szemképrázta az a kincs halmaza, a melyben itt gyönyörködhetik a néző s a mi főképpen meglepő ez a német Ötvös munka számos művész remeke.

A mire a Dom belsejét kellően megnéztük, estére járt az idő s én amerikai ismerőseimtel elválva vissza tértem a hotelbe, hogy a másik fiatal párral, a mely rám várakozott állapítsuk meg a nap hátralévő részének a programját.

Először is kocsiira ültünk s egy óra alatt a város sebb részeit néztük meg, míg a vacsora idejére kihajtottunk a város legsebb részében a Kaiser Wilhelmsingbe, a melynek villái rendkívül kellemes látványt nyújtanak.

Jó negyedórával tovább mentünk szebbnél-szebb vidéktől övezett köruton, míg

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Július 25.

Kolozsvártól Londonig.

(Folytatás.)

Az utitársam bőbeszédessége rövidíté meglehetősen az utat s én észrevétlenül haladtam át egy csomó apró kis német tartományon, míg végre kevéssel d. u. 1 óra előtt Mainzba érkeztem.

Két napi utazás után igen jól esett megpihennem e barátságos és szép fekvésű városban. A Rajna partján fekvő Hof von Holland nevét viselő hotelben igen jó szobát kaptam, a mely alkalmas volt arra, hogy eddigi utazásom fáradalmait alaposan kipihenjem.

A délután folyamán kocsin bejártam a 80 ezer lakóju város nevezetesebb utcáit, te-reit, megnéztem a Schiller-nek emelt emléket a kettős kereszt alakját mutató Mainzi domot a mely egyike a legnagyobb építészeti alkotásoknak egész Németországban.

Az estét a „Neue Anlage” nevű felséges kilátást nyújtó nyári mulatóhelyen töltöttem, a hol minden délután zene és külbömb-féle más élvezet kínálkozik. Ez este pl. tízi játék is volt.

Mainzi tartózkodásom csak a pihenésnek lévén szentelve, egy jól átaludt éjszaka után ismét utra készen vártam a hajó indulását a mely Köln-be vigyen.

A rajnai utazás egyike a legszebbeknek, a melyeket csak vizen tehetünk. Főképpen

Mainztól Coblentzig a szem nem győzőlegé gyönyörködni az élke táruló szépségekben. Egymást érik el a kis telepek, mesterségesen fentartott régi lovagi várak maradványai. — Különösen a Bingen és Obelntz közötti rajnai ut gazdag regényes részletekben.

Bingent elhagyva csakhamar szemünkbe tűnik a híres rüdesheimi bortermő hegy s mindjárt utána a nemzeti emléke, a melyet 1877-ben kezdtek felállítani s 1883-ban szenteltek föl.

Ez egy rendkívül magas oszlop tetején álló női alak Germania, a mely a német nemzet dicsőségét van hivatva hirdetni a Rajnán utazóknak.

Majd nemsokára Loreck, egyike a legrégibb kis mezővárosoknak jelenik meg a lát-határon, ezután egymásután jönnek Nohig, Gutenfels nevű romok; régi festői templomok. Hajónk nemsokára veszélyes szirtok közelébe ér. Ez a Lurlei, vagy Lorelei szik-lacsoport, a melyet Heine oly szépen megénekelt.

E helyen már sokszor érte baj a hajósokat s a költő szint, das hat mit chrem Schigen die Lorelei.

A Lorelei után következő részletek mind festőiek. St Goarhausen, rajta Katz nevű várom, kissé tovább Wellnlich s rajta die Maus várom. Hosszas volna mindenik regényes pontnak s régi romnak megnevezése. De nem hagyhatom felemlítés nélkül, hogy a rajna két partján tova rohanó vonatok nyújtanak élvezetes képet. Majd minden fél órában látjuk majd a Rajna egyik, majd a másik oldalán, a mint valamelyik alagútból előre jövő füst-

felhő jelzi a mindjárt feltűnő vonat érkezését.

Igen kellemes látvány az is, midőn a vonatot a hajó közelébe ér, mindkét helyről fehér kendők lobogtatásával üdvözlők egymást az ismeretlen utasok.

Végre Coblenzkbe érünk d. u. 2 óra tájt, hajónk pár percze megáll, utasok szállnak ki, helyettük mások jönnek, s mi a megterített asztalokhoz ülünk, hogy a szellemi élvezetek után egy kis materialisban is rész-szüljünk.

A hajón az emberek könnyen ismerkednek. Nekem is olyan kellemes utitársaim vannak. Két fiatal pár. Egyik Chicagóból jött hogy 3 hét alatt utazza be Európát, a másik egy pár év óta Bécsben lakó angol mérnök s fiatal felesége, a kik vizsik a kis unokát a nagymamával való ismerkedésre.

As ebéd ilyen kellemes ismerősök közt s a hajón megszokott kitűnő menu mellett a jó rajnai bór élvezetével kövte össze, igen jó hangulatban folyt le.

A vidék innen kezdve kevésbé szép s ezért nem nagyon sietünk fel a fedélzetre.

Három óra után ismét elfoglaljuk helyeinket a fedélzeten s tovább élvezzük a vidék nyújtotta szépségeket.

A vidék Kölnig nem oly változatos, mint volt Koblenzt. Azt mondhatnók, szelidebb, apróbb halmok s kisebb helyiségek változata. Egyetlen kiemelkedő város a rajnai uti részletben Bonn a melynek egyeteme tudvalegőleg egyike a legkisebb németországi egyetemeknek.

A bratkovicei huszárok.

Távirati tudósításunkat levelezőnk a következőleg írja le részletesen:

A przemysl-i helyőrségi fogházban selyműző harmincz huszár sorsa felett még szüntelenül ott lebeg a halálos ítélet Damokles-kardja.

A magyar sajtó, a magyar közvélemény minden lehető elkövetett, hogy a galiczi tizedik hadtest hadbíróságának ítéletét a szegény fiúk javára kedvezően befolyásolja, napnál világosabban bizonyítva, hogy Diószegi őrmester — enyhén szólva — szörnyeteg volt, a ki bestialis kegyetlenségeivel még a szelid házi nyulakat is arra bírta volna, hogy felkoncolják.

A felízgatótt közvélemény lecsillapodott, a przemysl-i várparancsnokság pedig lázas buzgósággal hallgatta ki a szerencsétlen huszárok ügyében a bratkovicei polgári tanácsot, hogy újabb adatokat derítsen ki a boldogtalan őrmester megölése ügyében. Még csak a hadbíróság ítéletét vártuk, még pedig aug. elejére, és ma este olyan hírt kaptunk, a mely épp oly kacszzerű, mint a milyen a tiz-nhárom huszár állítólagos agyonlövéséről szóló hír volt.

Addig is azonban, míg ezt a hírt illetékes oldalról megerősítik vagy megcáfolják, kötelesség szerűleg számot adunk róla. Ismeretes, hogy a Diószegi őrmester meggyilkolása miatt elfogott szakasz helyébe, az ezred legénységéből újat alakítottak. A hír szerint ez az új szakasz, a melynek új őrmestere Diószegi helyére került, a megalakítás öröme ezelőtt négy nappal nagy mulatozást csapott volna egy bratkovicei kocsmában.

A mulatság, melyben huszonhat huszár s az új őrmester vett részt, ismerkedési estély-számba ment. A kocsmában polgármesterek is voltak s a mulató huszárok ezekkel összeszólalkoztak s később összeverekedtek, a minek az lett a következtése, hogy a huszárok két embert levágtak, úgy, hogy holtan maradtak a verekedés színhelyén.

A hír még hozzátesszi, hogy az esetet, a mely szigorú vizsgálat tárgya, a rzse-sovi ezredparancsnokság erősen titkolja.

Nemrégiben a helyszínen járt egy hírlapíró, ki a helyi viszonyokat jól ismeri, a hírt annál valószínűtlenebbnek tartja, mert Diószeghy megölése után a hatodik huszárezred parancsnoka, gróf Breda alezredes, nyomban intézkedett, hogy Bratkovicére többé huszárokat ne szállásoljanak be.

Ez a félgy puszta, félgy falu különben is nagyon alkalmatlan a katonai elszállásolásra és Diószegi szakaszát is csak gyakorlati uton rendelték Bratkovicére és csak ideiglenesen tartózkodott ott. Ez a szakasz ugyan tisztán utászokból alakult, azaz a hatodik Württemberg-ezred gyenge lovasaiból állították össze és mint számfelállít, Schmidt huszárfőhadnagy parancsnoksága alá helyezték. Ez a szakasz is rendes helyőrségi szolgálatát nem Bratkovicén, hanem Rzeszovban végezte.

A Diószeghy esete után báró Schnck ezredparancsnokot másodszor helyezték és helyébe Breda grófot nevezték ki parancsnoknak. Az természetes, hogy az elfogott utászszakasz helyett egy újat szerveztek, de ezt nem Bratkovicére küldték, hanem Rzeszovban maradt. Mikor egy hírlapíró Bratkovicén járt, egy száz huszárát sem talált a helységben és az őrmesterek példás bánásmódban részesítették a legénységet.

Értesítés.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” Budapest f. évi szept. hó 20—30-ig orsz. sörárpa-kiállítását rendez. — Ugyanezen alkalommal és a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” közreműködésével f. évi aug.

10-től szept. 30-ig sörárpa-vásárt is tart. — Ezen kiállítás és vásár az erdélyi rész gazdaságosság érdekeit igen közelről és előnyösen érintvén, az „Erdélyi Gazdasági Egyesület” felkéri az érdeklődő gazdákat, hogy esetleges résztvevési szándékukat az elnökségnél f. évi aug. 1-ig 0,5 kgr. előzetes minta beküldése mellett — jelentsék be; megfelelő számú jelentkezés esetén az „Erd. Gazd. Egyesület” a továbbiakra nézve azonnali intézkedik és a bejelentett mintákat, mint az egyesület kollekcióját, együttesen fogja kiállítani.

Alábbiakban ismertetjük a kiállítás és vásár tervezetét:

1. A kiállítás rész vehet minden termelő 1895-ben termelt sörárpával. Árpaminták a kiállításra augusztus hó 1—20-ig küldendők be.

A beküldendő árpa mennyisége 50 kgr., a mely mennyiség 3 frt 50 kr-ért fog a termelőtől megváltani. Az 50 kgr. árpaminta a külföldi kiállítás és vásárok (Bécs, Berlin, London) céljaira is szolgál. A külföldi kiállításokon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet képviselőit fogja magát s a magyar termelők bemutatandó árpáit megbízásra áruba bocsátja.

A legjobbnak talált sörárpák között állami arany-, ezüst- és bronzérmek osztanak ki. A bíráló bizottság választja össze továbbá a külföldön bemutatandó kollekciókat is.

Kiállításra azonban csak a pontosan kitöltött bejelentő ívek kíséretében küldött árpaminták bocsátandók.

2. vásár célja a sörárpák minél jobb értékesítése. A beküldendő 50 kgr. árpamintából 5 kgr. vásári mintára van számítva. A mennyiben tehát a termelő a bejelentő iven eladót készletet jelez, a beküldött mintából 5 kgr. a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez tétetik át s a szövetkezet az eladást a bejelentő iven közlendő árfeltételek mellett közvetíteni fogja. Ha a termelő pusztán vásári célra akar árpát küldeni, úgy erre 5 kgr. minta is elegendő.

3. A bejelentési lap kérdőpontjai következők:

1. A kiállító neve, lakhelye, táviratpostája és vasút-állomása, hová az eladó árpa szállítható: 2. Megye, község, hol az árpa termelt: 3. A talaj természeti minősége (homok, més, márga, agyag, televény stb): 4. A talaj felszín-alakzata (sik, dombos, hegyes): 5. A talaj termőereje (gazdag, szegény, őserőben vagy trágyerőben levő, stb): 6. Vetés-forgó, illetve az elővetemény: 7. Friss trágyában volt-e vagy mikor és mily trágyát kapott a talaj? 8. Kapálattott-e az árpa vagy nem? 9. Hereféléknek szolgált-e védővényül vagy egész tisztán volt-e vetve? 10. A mag fajátja: ősi vagy tavaszi; chevalier, probstei stb. 11. Ha a mag nemesített volt honnan szereztették be és mely évben? 12. Mennyi vetetett el belőle katasztrális holdaként? 13. Hány kilogramm termelt belőle egy katasztrális holdon? 14. A cseplőgépben volt-e kalászárgató? 15. A bemutatott termény hányszor rostáltatott, kereskedelmi áru-e vagy osztályozva van, hány százalékat képezi az így kiosztályozott java ára a cseplőgéptől bemagtározott tisztított termények? 16. Mennyi a birtok évi termelése, van-e még fentartva és mennyi? 17. Az időjárás miként hatott a termés minőségére? 18. Mily áron és mily mennyiséget adhat el a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezet”

Kolozsvárt, 1895. júl. 23.

Az elnökség.

Lefoglalt lázító iratok.

Borosjenő, júl. 23.

A borosjenői csendőrség pompás dolgot cselekedett.

Kosztin Péter morodai oláh dászkál lakásán szerencsés házkutatást eszközölt. A mi-

az ismert fantasztikus örült dászkál, a ki a szegény népet magyarellenes izgató dalokra tanította, katonai szolgálatára Nagyváradon be van vonulva, az egész lakását kiküldték.

Ez alkalommal lakásán több rendbeli izgató oláh dalt találtak, melyeken a szerzők nevei is meg vannak örökítve.

Két izgató dalnak maga Kosztin Péter a szerzője.

Egy másiknak Pocs G. Bocu dászkál.

A dalok közt az egyik Lukácsu mar-tiromságáról szól, a másikban Rátiu a híres néptribun szenvedése van illusztrálva, melynek hevenyészett magyar fordítása így hangzik:

Hull a lomb a völgy ölében;
Minden igaz román szívében
Sóhajtás kél te utánad
Rátiu te Szegeden vagy.

Nézd a lombot egyre hull — hull,
Szivem ég a fájdalomtól,
A bu, a kin békét nem hagy;
Rátiu te Szegeden vagy;

Fönn a hegyen, lenn a völgyben
Győtrelem kél minden szivben
Szállnak hozzád panasz-hangok:
Rátiu te sirva hallod.

Minden román jöjjön össze
Egy nagy és szent esküvésre:
Fogadjuk meg azt az egyet
Nem tűrünk szemébe könyvet:

Mily szörnyű bűn, mily bolondság,
Hogy téged gyötör a fogság,
Ne bocsásd meg ezt a vétet
Nekik, a kik elítéltek!

Szeged, Szeged átkos Szeged,
Meddig tűr az Isten téged?
Tisza, Maros pusztítások
Teljek be rajt! a nagy átok!

Ott van a tölgy, fenyő, cserfa
Ellenségeink számára
Addig is, míg harcra szállunk,
Kivívni a szabadságunk.

Az izgató dalokon kívül a csendőrség lefoglalt egy csomag Bukarestből becsapozott oláh újságot, melyben több lázító ciklik van a magyarországi oláh testvérekhez intézve, s melyben a magyarok a legbarbárabb néphez vannak hasonlítva.

Továbbá lefoglaltak több érdekes tartalmu levelet, melyek Kosztin Péter és társainak összeköttetéseire vezetnek majd a kir. vizsgálóbírórságot.

Ezek közt van egy gyanus tartalmu levél is, melyet Argyelan Mózes pankotai segédjegyző, a kit a jegyzői vizsgán a vizsgálóbizottság csupán szánalomból bocsátott át, intézett Kosztin Péter elvtársához néhány hét előtt. Most ez a jámbor képi segédjegyző szintén felcsapott magyarfőnöknek.

A csendőrség Kosztin Péter lakásán még néhány darab izgató oláh könyvet is lefoglalt.

Az érdekes gyűjteményt átszolgáltatták már a borosjenői főszolgabírói hivatalnak, a ki az esetről nyomban értesítette az aradi kir. vizsgálóbírórságot is.

Reméljük, hogy az örült dászkál most nem egyhamar fog kisiklani a kir. vizsgálóbírórság kezéből.

Argyelan Mózes segédjegyzőről pedig a vármegye hatósága fog gondoskodni, hogy méltó jutalmát mielőbb elnyerhesse.

Harcz aratók és béresek között.

— július 24.

A Nyiregyháza szomszédságában eső Királytelek pusztán a gróf Desewffy tulajdonát képező uradalomban véres verekedés támadt tegnap az arató munkások és az uradalom cselédsejmezélyezte között.

Mint a b-ujvárosi szolgabírói járásba tartozó Hadház községből értesítették a főszolgabírórságot, a verekedés a következőképpen keletkezett:

H.- Hadházról körülbelül 100 munkást szerződött az uradalom az aratási munkálatokra.

E hó 21-ikén egyik hadházi legény villával végig vágott egy ökrön, mely az uradalom tulajdonát képezte ezért a bérsgazda keményen rászólt a munkásra. — A legény nem hagyta válasz nélkül a gazda szavait; gorombán visszaszólt, mire a bérsgazda arczul ütötte. Nem kellett egyéb a verekedéshez a szokott hadházi legénye, a villát, melylyel előbb az ökröt vágta oldalba, ráfogta a gazdára s a vállára vágott vele.

Az uradalom szolgálatában levő, szintén közelálló béreseket látva, hogy a gazdával mint bánik a duhaj, segítségére mentek az öregek. A többi hadháziak sem voltak restek, a kezükben levő kaszakkal vadul ordítva: „kutajka, szolgál kutajka!” — kiáltásokkal rohantak a béresek csoportjára.

Iszonyu riadalom támadt.

A béresek többen voltak, de meg egyéenként is erősebbek, s a kezök ügyében eső ütő, vágó eszközökkel az első összeütközésnél szörnyű vérontás közben szétszórták a támadókat, a kik eszeveszett futásban kerestek menekéket.

Közülük sokan az összeütközés helyén maradtak bezúzott fejű, összekaszabolt tagokkal. A menekülők nagyobb része szintén véresre verve keresett buvó helyett kerestek mellett, vagy a tengerietésben.

A feldühödött béres csapat rohant utánuk s ha egyet-egyet utólt, kegyetlenül leverte a földre.

Az értesítések szerint már a verekedés színhelyén többen halva maradtak s vagy 20-an súlyosan megsebesültek, kik között gyermekek is vannak, a kik szintén belevergültek az ádáz küzdelemben.

A hadháziak a legközelebbi vonatra ütek s igyekeztek hazá: Hadházra. Az állomáson több száz jayveszékkel asszony, gyermek várta a véres csapatot. Megrendítő jelenetek fejlődtek ki. Béna karu, betörtfejtű férfiak, apák karjai közé sirva borultak feleségeik, gyermekeik. A nyiregyházi csendőrséget táviratilag értesítették a vérontásról, de mire kikertek a pusztára már csak a sebesültek és haldoklók nyögését hallhatták. Több súlyosan sérültet szállítottak a H.-Hadház felé induló vonatra. A vetésekben elbujt hadháziak is előkerültek lassanként s a csendőrség fedezete mellett ütek vonatra s tértek hazá H.-Hadházra. A vizsgálatot a nyiregyházi vizsgálóbírórság már megindította.

Fürdői levél.

Marosujvár, júl. 25.

A sósfürdő.

A mint mondani szokták, a fürdő-sáion tetőpontját érte el; annyi vendég, hogy mióta a fürdő nyilvános jellegűt öltött, egy évben sem voltak ily szép számban. Minden évben más és más vidékről jönnek vendégek, az idén Hunyadvármegye, különösen Déva és Marosvásárhelyről vannak sokan. Átfutó vendég a szélrózsa minden irányából van.

De bár a fürdőző és betegségtől győrt pacziensek minden évben szép számmal keresik is fel szerény fürdőinket: a kir. kincstár mégis fukar kezekkel igyekszik nem confortot teremteni — mert háj erről itt nem is beszélhetünk — hanem a legszükségesebb berendezéseket is megenni. Pár éve már, hogy semmi újítás, semmi beépítés nem történt, mindig az édes semmittevés járja, pedig — ha jól vagyok értesítve — a fürdő nek pénz is van, meg maga a miniszter is engedélyezte a kő fürdő kádak szaporítását.

A tükörfürdők kicsinyek, a fürdővíz sőtartalmát jelző táblákon még nagyító üveg-gel sem lehet semmit látni, annyira megejt a rozsa és az idő. — Maga a fürdő épület annyira légvonatos, hogy valóságos lsten kísértet nemcsak a beteges, hanem az edzett testnek is a fürdés. Ez jó volt 10—15 évvel ezelőtt, mikor a fürdés sport-számba ment; de most, mikor beteg emberek keresik fel, kik drága pénzen akarják visszanyerni egészségüket, még sem járja. Ha fürdőző közönséget és betegségtől megviselt embereket fogadunk be: tessék azokról nemes szívvel és áldozatkészséggel gondoskodni.

Mert azért a sok pénzért a mibe a marosujvári fürdőzés kerül, több figyelmet, jobb ellátást és sokkal több szórakozást kíván minden vendég.

A fürdő kabinok legnagyobb része zártatlan s csak egy egyszerű függöny takarja el az embert a jövő-menő közönségtől. — A fürdő-szobák kicsinyek, kevesek és mindamellett igen drágák. Az érkező fürdő vendégeket senki sem fogadja; nincs levelező hol, mikor és kinek lehet fürdőni. — A vendég egyik kérdézősködésből a másikba esik, míg bele tanul abba a mit más fürdőhelyt már az első nap megtanul.

Nincs fürdő-igazgató, ki a fürdővendégek panaszeit, kérdézősködéseit minden tekintetben figyelembe vegye s a ki állandóan felügyeljen mindenre.

Nincsenek előjegyzésbe véve a magán-szállásoknál kiadó lakások, melyek nélkül a fürdőközönség az utcán maradna, mert a fürdő-szobák s a két vendéglő szobái nem elégségesek a vendégek része. — Hogy mennyire igénybe veszik a vendégek a magánlakásokat, meglehet itélni abból, hogy van hivatalnok, ki népes családjaival a konyha és élelőkamrába költözött ki s egész szállását bérbe adta a fürdővendégeknek.

A fürdő előtti árnyas helyen csinos padok és székek helyett, egy-egy löcca van a földre erősítve minden hát-támaszték nélkül s azok is bizonyára 20 évesek, mert korhadtak és likasok. A sétatutak csak a legutóbbi időben, mikor a fürdő-vendégek már feles számba voltak, hozták egy kissé rendbe. Zene hetenként háromszor van a helybeli bányász-zenekar által. A zene megjár, csakhogy mind régi darabokat játszanak. Különben úgy vagyok értesítve, hogy a jelenlegi karmester helyzete bizonytalan s ez is hozzájárul ahhoz, hogy a zene nem éppen olyan, mint a milyen kellene hogy legyen.

Ennyit egyelőre a hiányokról.

A fürdő páratlan hatású csúzos, köztvényes betegségeknek; mankóval jött emberek alig 4 heti fürdés után egész szabadon járnak. Hízás és alhasi bántalmaknál szintén hatásosnak bizonyult be. Levegője tiszta, ozondu; maga a község tele van fákkal s úgy néz ki, mint egy virágos kert.

Felsőujvár nemes és minden szép iránt érdeklődő főura, geóf Teleky Ádám abban fáradozik, hogy ez igénytelen fürdőből — páratlan hatású sós vizét tekintve — egy modern európai fürdőt létesítsen. Adja az Ég, hogy nemes szándékát siker koronázza!

Omikron.

egy igen látogatott kerti helyiségbe értünk, a hol igen jó hangulatban töltöttük el az estét.

Későre járt már az idő, midőn hazatértünk. A város a villamos lámpák fényénél este még barátságosabbnak, még kedveltebbnek tetszik. Az utcák a késő esti, sötét éjjeli órákban is élénkek, az utcák, habár zárva vannak, kirakataikat a járókelők számára fényesen világíttatják. Szórakozásban nem volt hiány hazamenet közben.

Én elbucsúztam a kellemes fiatal pártól, mert másnap már utamat folytatni akarom London felé.

Egy jól töltött éj után újra összedtem cizmokommat s a 9 órai gyorsvonattal ismét utban valék.

Különlő Osztenidég utaztam hosszabb megállás nélkül. Utazásom ez alkalommal is kellemes volt. Több rendbeli utitársaim közül kettőt kell kiemelnem. — Az egyik egy fiatal new-yorki vészónkereskedő volt, a ki 5 hónap óta utazott Európában s feltette magában, hogy egész európai utazása alatt a lehetőleg csak németül beszél s bár állítása szerint Amerikából való elutazása előtt egy szót sem tudott németül és még német nyelvtant vagy szótárt kezében nem forgatott, eléggé megtudta magát érteni. Beszédjében azonban volt valami nagyon mulatságos; az t. i. hogy folyton az egyes második személyt használta, nemcsak ha mással beszélt a megszólítás alkalmával, de még ha első személyben kellett volna beszélni, akkor is. Egy végtelen jó kedvű amerikai volt ez utitársunk. Elmondta, hogy egész utazása alatt se-

hol sem érezte olyan jól magát, mert Budapest. Különösen tetszett neki, a jó cizgányzene, a jó bor, meg az a sok szép magyar nő.

A másik érdekes utitársam egy lipcei posztógyáros volt. Ez volt az első lipcei utitársam, a ki rólunk, magyarokról jó véleményvel volt. Rendesen a többiek mind ezt tartották rólunk, hogy a kedves szász testvéreinket tulságosan elnyomjuk s velők igazságtalanul bánunk. Az én lipcei gyárosomtól egy igen érdekes dolgot hallottam. Azt t. i. hogy ő rendkívül sok posztót szállít Angolországba oly célból, hogy onnan aztán mint valódi finom angol posztó kerüljön ismét vissza a kontinensre. Pedig milyen büszkén mutatja egyik-másik kolozsvári szabó a londoni facturát meg a londoni gyáros bélyegét! A latin közmondás szerint mundus vult decipi ergo decipiatur.

Ezután sohasem fogom magam nagyon kötni a londoni facturával jött angol szövethez.

Észrevétlenül átmegyünk a belga határon s bár Herbesthalban 10 óra helyett 10 óra 20 perczor voltunk, Verviersbe érünk ¼10-re. Eleinte sehogy sem értettem a dolgot, míg végre rájöttem, hogy a vasuti óra éppen egy egész órával jár ezentul hátrább. Verviersben megvizsgálják ismét a csomagjainkat s csak úgy mehetünk tovább, ha a fináncz rá írja krétával bördündjeinkre az ő akombákomját.

Az idő utitársaim beszédes volta miatt gyorsan telik, s alig van időm, hogy a vidék érdekességében gyönyörködjem. Külön-

sen feltűnő a sok szélmalom Belgiumban. A mezők igen szépek, az aratás még nem kezdődött meg, de úgy látszik, csak pár napnyi érés szükséges, hogy az emberek aratni kezdjenek.

Mire delet mutat az óra, Brupelles felé közeledünk. Nemsokára megérkezünk s mint-hogy nekem egy teljes órát kél itt várnom, azonnal kocsiara ülök s bejárom a várost, Brupelles nagyságára nézve akkora mint Budapest. Csinos boulevardjai, szép kertjei, szobrai vannak; de nekem Budapest összehasonlításul jobban tetszenék még akkor is, ha például amerikai s nem magyar volnék.

A város egyik előkelő restaurantjai előtt megállva kocsimmal s egy rövid ebédet eszem. Azt hinné az ember, hogy Párisba van. Mindeni cylinderbe jár s a franczián kívül más nyelvet nem hallani.

Mielőtt visszahajtatnék az állomáshoz, megnéztem még a Palais de Justice-t, e góth stílyú nagyszerű épületet, a mely Brupelles legérdekesebb látványlaja. Utközben elhaladok a királyi kastély előtt, a mely egyszerű külsejével lep meg.

Ha két perczcel később érkeztem volna vissza az állomáshoz, lekéstem volna a vonatról.

A régiék helyett más utitársakat kaptam. Legbeszédesebb volt közöttük egy gand-i zenetanárnak a neje, a ki rögtön beszédet kezdett velem s rövid idő alatt megtudtam tőle, hogy míg férje a zenét cultíválja ő egy igen jövedelmező zongorázletet vezet és így olyan jövedelmű élhetnek, hogy férje anyagi gondoktól teljesen menten élhet a művészet-

nek s bár igen jól megfizetnék óráit, senki sem ad magánórát alatt oktatást. Lát-szott a nőn, hogy maga az életrevalóság s büszke rá, hogy férjének megszerezheti a kellő kényelmet.

A belga vonatok gyorsan haladnak s rövid idő alatt nagy tért hagyunk mögöttünk. Gand-ban leszáll beszélő utitársam s helyette egy csinos barna fiatal ember szállt fel. A mint megálltam, rögtön felismertem benne a román typuszt. Midőn kérdést intéztam hozzá román nyelven, hogy sejtelmem nem csal-e, rendkívül bámulat az én ifjam, hogyan ismertem rá s bevallotta, a mit gyantottam, hogy ő csakugyan galaczi román s a gand-i egyetemen a jogot hallgatja. — Persze ezután örvendtünk egymásnak, mint jó szomszédokhoz illik s a gand-i egyetemen életről mesélt el egyet-mást míg Bruges-be értünk, hol leszállt a vonatról.

Brugét után alig félóra múlva nagy esőben vonatunk Ostendébe érkezett.

Az ostendei időhöz egyike a leghatalmasabbnak egész Belgiumban. Néhány év előtt építették igen nagy költséggel.

Mikor az ember ide megérkezett, a különböző hotelek czimeit viselő uniformis szolgáknak egész hosszú sorát fogadja mind-egyik ajánlja a saját szállodáját. Én előre elhatároztam, — egy pesti ismerősöm tanácsára, hogy a „Hotel du Pharé-“ba szálljak s midőn ezt a hotel czímet viselő szolgálval közöltem, láthatólag a nyerendő borralaló reményében igen nagy örömet okoztam neki s azonnal a hotel omnibusához vezetett.

Végre omnibuson bedőcsöztem a diguen

levő hotelbe s mikor a hotel elé értem, egyszerre megjelent előttem az éjszakai tenger s maga egyszerűségében. Hatalmas nagy tenger ez, bármerre nézess, sehol sem látsz a czirkáló naszádokon s egy-egy hajón kívül egy pontot, hol a szem megpihenjen. Egészen más benyomást tesz ránk ez a tenger, mint pl. az Adriai. Értzi az ember a végetlenséget, az óriási nagy hatalom sajátos hatását.

A mig az ember csak földet lát maga előtt, a melyre ráléphet, a melyet bár néha nehezen, de minden pontján a maga erején megközelíthet, egészen másképpen érzi magát, mint egy ilyen hatalmas, véghetetlennek látszó víztömeg előtt, a mely a legnagyobb hajókkal is néha úgy játszik, mint gyermek a lapdával.

Eltelve a tenger látása okozta gyönyörrel szobámba mentem s átöltözködve, besiettem az ebédhez. A „Hotel du Pharé-“nak igen jó konyhája van s 4 frankért 7—8 kitűnő fogást élvez az ember.

Ebéd után végig sétáltam a Digue-n, megcsodáltam a szebbnél-szebb palotákat s végre a Kur-szalonnhoz értem, a melynek egész Európában legnagyobb hangverseny-termében éppen játszott a zene.

Belépésemkor, július 1-én, még alig lézengett a nagy-teremben egy néhány fürdővendég. A saionnak még csak a kezdetén vagyunk.

A hangverseny igen érdekes volt s élvezettel hallgattam.

(Vége köv.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 25.

— **A fogyasztási adók bérbeadása.** A fogyasztási adók bérlete ez év végén lejár s Kolozsvár ha újból ki akarja venni az államtól a bérletet, már a jövő hó elején tárgyalni lesz kénytelen a pénzügyigazgatósággal. A miniszter rendeletét a pénzügyigazgatóság mint halljuk már közölte a mely szerint minden olyan városban, a melynek lakossága a tízezer fölül van, a bor- és sörital-adó, a hus és csukor-fogyasztási adó, továbbá a szesz italmérés adónak 1896—1898. évekre való biztosítására az egyezkedéseket augusztus közepéig be kell fejezni. A pénzügyigazgatóság tudatta egyszersmind figyelméztette a városi tanácsot, hogy az egyezkedési tárgyalásokat aug. első felében tartják meg.

— **Szintársulatunk** tegnapi érkezett haza és szombatán f. hó 27-ikén tartja megnyitót előadását a nyári színházban. A megnyitót előadás egyszersmind premiere gyanánt és szolgálat, a mennyiben ekkor kerül először színre Jose Echegaray világhírű színműve: „Bernardo Montilla”. E. Kovács Gyulával a czím szerepben. A darab a budapesti nemzeti színházban is állandó és kedvelt műsordarabja. A főbb szerepeket E. Kovács Gyulán kívül a társulat legkiválóbb drámai erői játsszák Hunyady Margit, Szolnisky Olympia, Horváth Paula, Beregi Oszkár, Hegedűs Gyula. Az előadásokon, úgy mint a téli évad folyamán az 51. sz. és k. zenekara fog közre működni.

— **Megérkezett színészek.** Tegnap délután megérkeztek a színészek. Többször adtunk hírt „biztos forrás”-ból értesítve, hogy immáron meg fognak érkezni. De ez sehogysim történt be. Mindig jött dementi. Legújabbban az összes kolozsvári lapok úgy értesültek, hogy szerdán d. u. 4 óra 45 perczkor érkeznek. És talán jó volt ez az értesítés? Nem. Azok, a kik nem 4 óra 45 perczkor jöttek, azok a színészek voltak. Ők 15 perczcel hamarabb állítottak be s persze kevesen tudvözölhetők őket a pályaudvaron, mindenki utközben találkoztak a berobogó vendégekkel. Egyébjaj nem történt. Persze a találgatások mindjárt megkezdődtek. Ditrói ebben az évben nagyon takarékos lesz. Honnét tudja? Onnan, hogy nem jött fiakkeren, hanem közutin. — Lám, milyen jól néznek ki. Persze, mert Kneipoltak Zernesten a pataokban. (Hony . . .

— **Szacsavai Imre,** egykor a kolozsvári, jelenleg a budapesti nemzeti színház tagja, néhány napot Kolozsvárt töltött itteni ismerősei körében, s innen ma a reggeli gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

— **A hajdu megyei kirándulók** tegnap kellemesen töltötték az időt Kolozsvárt. Az Ujvilág vendéglőjében vacsoráztak, innen kimentek a vasútra, hova Kozma Ferencz kir. tanfelügyelő, a tanügyi férfiak és érdeklődők nagy száma kísérték ki őket. Este 9 órakor elutaztak a kolozsváriak zajos éljenzése között. Uti programjuk a következő:

Csütörtök reggel érkeznek Brassóba. D. u. 3 óráig a város nevezetességeit nézik meg. Innen mennek a zajzoni fűrdőre. Meglátogatják Hosszu és csángó falvakat, valamint Bodola oláh falu megtekintése. Hálás Hosszszufaluban.

Pénteken reggel kirándulás kocsin Sz. Hermánynba, onnan vasuton d. e. 9 órakor Sepsz-Sz-Györgyre. D. u. 1/5-ig a város megtekintése. Indulás 1/5-kor Kovásznára. Fűrdő megtekintése. Hálás.

Szombaton Kézdivásárhelyen. Indulás 27. érkezés 9 ó. 19 p.

D. u. 2 órakor bálványos fűrdőre, torjai bűdös barlangba, Szent-Anna téhoz; innen Tüsnádra. Itt meghalnak.

28-án Bükkszádra, megnézik az üveg-hutát, Málnás-fűrdőt. Ebéd után Barótra, Innen Ágostonfalvára.

Innen indulás Aradra s Aradról Debreczenbe vissza. A társaság utjából Vásárhelyi István titkár tollából tudósításokat fognak közölni.

— **Egy koci, két koci, hét koci.** A hajdu megyei Gönczy egyet tagjai társaságban utazzák be az egész erdélyi részeket. A tanfelügyelő két külön kocist kért utazásuk céljára az államvasutak igazgatóságától. A vasutak igazgatósága letelegrafált:

A kért koci engedélyeztetik.

A kirándulók egyike rögtön megírta egyik debreczeni lapban, hogy a két koci engedélyeztetik a kirándulók részére.

A másik debreczeni lap tudósítja is megnezte a táviratot s kiírta belőle:

„A kirándulók részére hét koci engedélyeztetik.”

Persze a 25 tagból álló csapat megörvendett a hét kocsinak. Milyen kényelmesen fognak ők majd elhelyezkedni a két kocsiiban, hármával négyrel. Örömlük azonban csak addig tartott, míg elérkezett az indulás esteje. A peronról ugyanis egy kocsi volt kénytelen behúzódni a turistáskodó tanító sereg. E kocsihan teszük meg a pihenés nélküli, rövidre szabott, fárasztó utat.

— **Tudomásul.** A fűszer-kereskedők együttesen elhatározták, hogy a jövő augusztus hónapja is kiterjesztik a munka-szünet nyári időnyre szóló rendelkezéseit és kereskedéseiket augusztus hónap összes vasárnapjain d. e. 10 órakor zárják be. E határozat általánossághban el lett fogadva, csak is néhány izraelita vegyes kereskedő, meg szatócs vonta ki magát alóla, ürügyül adva a trafik és só árulását.

— **A kolozsvári Kerékpáros-egylet** f. év augusztus 6-án rendezte első házi versenyét,

melynek igen érdekes programját a versenybizottság már megállapította. Czélja e háziversenynek az egyéti erőket fejleszteni még ez évben tartandó két országos versenyre, a melyekre az előkészületek folyamatban vannak.

— **A kolozsvári pinczér-egylet** zászlószentelési ünnepélyére az előkészületek folyamatban vannak. Az ünnepély aug. 5-én veszi kezdetét és 7-ikéig fog tartani. A rendezőbizottság a zászlóba verendő szegeket már elkészítette és szétküldötte.

— **Mulatság.** A maros-bogáti ifjúság augusztus hó 30-ára nagyszabású mulatságot rendez.

— **Székely Otelló.** Véres szerelmi dráma volt színhelye f. hó 20-án Maros-Csértés, falu egyik jómódu gazdája Deák András ugyanis észrevette, hogy a felesége, a szép Klára egy idő óta tilosba téved: borzasztó módon vett tehát a hűtlenlen elögtételt. Szombaton este, midőn azt hitték, hogy a szomszéd községbe ment, titkon megleste a szerelmes párt. A legény György István elmekült a nyitott ablakon keresztül; Deák erre lekapta puskáját nagy hirtelen a falról és utána lött az üldözőtnek, file mellett süvített el a golyó; aztán egy borzasztó csapással lesújtja az asszonyt, hogy az kettéhasadt fejjel holtan terült el a földön. Látván, hogy meghalt, bezárta a lakást zsebébe tette a kulcsot s a koresmába ment; itt érte utól a csendőrbőrszár s az őrszervető megadására szólította fel. Deák erre revolverével a csendőrrökre lött, de nem talált aztán maga felé irányozta a csövet, de ekkor megakadályozták öngyilkosságát s a földre taperték.

— **Az unitáriusok zsinata.** Az unitáriusok bölőni zsinatának tárgyi előkészítésén kérgösen dolgozik a kolozsvári egyházi képviselőtanács, a hová a különféle javaslatokra jogosított egyházi körök csak most terjesztették fel a jegyzőkönyveket és folyamodásokat. A zsinat napirendjére eddig fel van véve az is, hogy körülményesen beszámolnak a Berde Mózes-fele millió hagyaték ügyének állásával, hogy egyszersmind intézkedést inieziálnak az unitárius iskolák javára a tanulók segélyezése céljából tett Kovács Dénes-fele helyvenzer forintos adomány megnyitása iránt, a melynek az ügye már tisztázva van. Kiváldan fontos tárgya lesz a zsinatnak az egyházi főtanács újjászervezése vonatkozó törvényjavaslat. Ezt a javaslatot már a három évvel ezelőtől tartott zsinaton is előterjesztették, de akkor különféle akadályok miatt s bővebb tanulmányozás végett levették a napirendről. Most ismét tárgyalás alá kerül s minden jel szerint hosszas és heves vitákra fog alkalmat adni, mert igen sokféle érdekek jön összeütközésbe. A vidéki egyházi tanácsosok máris akcióba léptek a javaslat ellen s azon az alapon, hogy életbeléptetése lényeges változtatásokat vonna maga után az egyházi életben, azt akarják indítványozni, hogy tárgyalását halasztják a három év múlva tartandó zsinatra. Szóba kerül a zsinat s a papok és tanítók fizetésének s a megváltozott életviszonyok szellemében való berendezése, a mire Kelemen Albert maroskőri esperes indítványa adta meg az impulzust. Fontos tárgy lesz a belső emberek nyugdíjintézetére vonatkozó szabályok módosítása, valamint a kolozsvári unitárius teológiai akadémia fejlesztése és oly intézkedések életbeléptetése, a lehetővé a melyek lehetővé teszik, hogy az egyházpolitikái reformok ez egyházi élet fejlődésére bénítólag ne hassanak és a növendékeket a papi pályától el ne idegenítsék.

— **Szomorú jelentés.** Bedő Dénes, székelykeresztúri állami tanítóképző tanár, mint bánatos férj s gyermekei: Irén, Zsuzsika, Árpád, Emma és Vilma; özv. Komáromy Istváné, szül. Györfi Lánka, mint édesanya; Komáromy Róza, Komáromy Gyula aljárásbíró, Komáromy Vilma, férjezet Csécs Istváné, mint testvérek; Csécs István, mint sógor, a maguk valamint közelebbi és távolabbi rokonok nevében mélyen sebző fájadalommal tudatják, hogy a hű nő, önfeláldozó édesanya, hálás gyermek és szerető jó testvér: Bedő Dénesné, szül. Komáromy Emma, életének 37-ik s boldog házasságának 13-ik évében július hó 15-én, agyánállalmi miatti rövid két heti szevevés után jobblétre szenderült. Az elhunytak földi részét Nagyszebenből f. hó 18-án fognak Iszlóba szállítani és ott rövid ima és gyászbeszéd után d. u. 2 órakor a családi sírboltba örök nyugalomra elhelyeztetni. A föld egy jó lélekkel szegényebb, az ég gazdagabb lett. Iszló, 1895. jul. 13-én.

— **A tegnapi eső.** Isten haragjának tegnapi megnyilatkozása megint egy esomó kárt tett. Eltekintve attól, hogy az épülő csatornákat teljesen megtöltötte, más bajok is történtek. A csatornákban egy hétig tisztogatni kell, de hát ez nem a mi bajunk, hanem a vállalat baja. A Pöter és Belmonostor-úczra torkolatánál megint lecsúszott a föld. Ez már a mi bajunk, ha bele találunk esni. A Pöterén a lesülédt föld egy helyen betörtte a gázvezeték csövét, úgy, hogy rendkívül erős illattal töltötte meg a levegőt. Ez a gáz-áram különösen a mi bajunk, mert az Európa kávéház oldalán valósággal lehetetlenné vált a sétálás.

— **A székely vasutak építésének ajánlata** Multkor pesti értesítések alapján azt írták, hogy a székely vasutak építésére beadott ajánlatok közül a Grosz és Bischof bécsi cég

ajánlata fogadtatott el. Mint a „Sz. Nemzet” értesít, ez a hír valótlan, mert e tárgyban eddig döntés nem történt.

— **A színelőadások megkezdéséről** tegnap azt hallottuk, hogy már csütörtökön meg fognak kezdődni. Ez a hír korai volt és onnet eredt, hogy tényleg az első megállapodás szerint így is volt kitűzve. A terminus még most sem pozitív. Talán szomhaton fogjuk hűtlen színészeinket a színpadon viszont látni.

— **Báró Apor Gábor** volt nagykütlő megyei főispán, kinek távozása annyi könnyescepett sajtolt ki a hamisítatlan szász szemekből, nemsokára — horribile dictu — diszpolgár lesz. Mint a „Kronstädter Zeitung” írja, Segesvár közigazgatási bizottságának szombati ülésén több tag indítványára egyhangulag elfogadtatott, hogy br. Apor Segesvár diszpolgárává fogják megválasztani és a szükséges teendőket megátételére a városi tanácsot már felszólították.

— **A gyéresi r. kath. egyházközség** temploma alapkövének letétele alkalmából mélt. Földvári Lászlóné és mélt. gr. Bethlen Balintné védnöksége alatt 1895. évi július hó 28-án Betegh Ferencz ur kertjében Zártkörű táncszíngalmat rendez.

— **Gróf Zichy Jenő expedíciójára.** Derbent volt az utolsó megállóhelye Dagesztánban a gróf Zichy Jenő ázsiai expedíciójának. Felnápig időztek ott. Derbent neve szöröl-szóra lefordítva, a kaduk kaput jg jelent, miután mindenkor Dagesztánnak kulcsa volt, melynek bírásért hunnok, perzsák, örmények és oroszok küzdöttek. Derbentből az expedíció Tifliszbe ment, a hol a Kaukázusnak több alapos ismerőjével volt alkalma érintkezhetni, köztük Alikanovval és Lazarevvel. — Nikolaj Mihajlovics nagyherceg nagyon érdeklődött az expedíció kutatásai iránt, és mikor megtudta, hogy gróf Zichy Jenő az ezredéses kiállításán külön pavilonban mutatta be a gyűjtött tárgyakat, megígérte, hogy ő is küld egy magyar kardot és egy tört. Az expedíció eltér attól a tervétől, hogy az örmény katolikus székelyhelyét meglátogassa, miután akadt egy európai nyelveket beszélő örmény pap, a ki az örmény forrásokból le fogja fordítani a nemzetikre vonatkozó adatokat.

— **Állami iskolák Háromszék-megyében.** Egész sorozata az állami iskoláknak vár kiépítésre. Egyik részük még előkészítés stádiumában van, a hol az állam és község között a szerződési viszony megállapítása még elintézendő. Ellenben több iskolánál csakis a felépítés, a munkakivitelt folyamatba tétele van hátra. Így: Kőkös, Hidvég, Erősd, Előpaták, Nyén, Bita községeken. Kivétel alatt vannak a dálnoki és aldobolyi állami iskolák építési munkái. Előkészítés alatt vannak Sósmezőn, a hol a telek megvásárlást mesterséges befolyások késleltetik, Bereczk, Ojtoztelep — Kézdi-Majtonon az iskolák építése. A sok hiábavaló tárgyalásoknak rövid uton véget vetve, a nehézségek furfangjait könnyű lesz legyűrni, ha az államfenntartó törekvések nem engedik magukat aprókékos. önző viszonyok által befolyásolni s az akarat és erő érvényesül ott, a hol kell, a magyar haza érdekében.

— **A király Angliában.** Rendesen jól informált budapesti politikai körökben bécsi értesítések alaján meglehetősen határozottsággal az a hírt kolportáltak hogy Ferencz József király az ősszel, három heti tatózkodásra, Angliába utazik. A fenszülött politikai viszonyok közt természetesen különböző kombinációkat fűznek e tényhez, mely maga is megerősítésre szorul. A békésebb és szerényebb fantáziával bíró politikusok, tisztára egy vadászati kirándulásra gondolnak, modván, hogy a magyar királynak a ki szenvedélyes vadászember, régi vágya már, Angliában tölthessen el egy őszi vadász-szezonot. Másfelől azonban igen komoly politikai következményeket várnak ettől az uttól, bizonyára nemsokára el fog dőlni, melyik félnek volt igaza.

— **Katásztörőfa a kőbányában.** A sánkfalvi kőbányában, mint sajó-gömöri távirat jelenti, borzasztó halállal mult ki Balogh János és csak a véletlennek köszönhető, hogy többen el nem vesztették életüket. A magas bányadomb oldaláról napzámosok raja görgette a hatalmas mészköveket le a völgybe, a honnan kocsiokon szállítják a mészegető kemencéhez. Egy óriási mészkődarab, melyet Baczkó János és Mihály Pál napzámosok indítottak utnak, a domb oldalán megakadt s ott hagyták. A sziklatömbhöz hasonló mészkő-kolosszus éppen akkor talált megindulni, mikor a tetőn a munka megszűnt s a völgyben javában rakták a kocsikat. Némelyek félreugrottak előle, Balogh Jánost azonban derékon találta a nagy sebességgel gördülő köztömeg s úgy összelapította, hogy rövid szenvedés után meghalt. A napzámosok ellen a vizsgálatot megindították.

— **Bakteriumok a jégben.** Egy német alföldi tudós kimutatta, hogy az olyan viznek, a mely megvan fertőzve, a jege is tele van bakteriumokkal. A hideg megöli ugyan egy részét a bakteriumoknak, de csak egy részét és ezért a megolvadt jégből előállott víz nem zárja ki a bakteriumok által okozott veszedelmeket. Ujabb kutatásokból éppen az derült ki, hogy a jeges vízben akárhányszor több a bakterium, mint a megfagyás előtti állapotban. A különböző, — egy köbcentiméter jégben a Spree vízből 1700 bakteriumkolóniát találtak, a genfi tó ugya-

nazon mennyiségű jégében csak 210-et, a jegeső szemében pedig csak 75-öt. Christomanos athéni tudósak, a ki a tavalyi higiéniai kongresszuson nekünk is munkás vendégünk volt, kutatásaiból az derült ki, hogy a kristálytisztá jégben nagyon kevés a szerves anyag, de a szemszész, zavaros jégben sokkal több, mint a megnem fagyott vízben. — Azt hiszik, hogy ennek a tűneményeknek az oka az, hogy a tisztátalan részek, melyek a vízben előfordulnak, a megfagyás által még jobban koncentrálnak.

— **Az angol kormány fizetése.** A föld egyharmada tudvalevőleg angol uralom alatt áll. Máltynos tehát, hogy azok, a kiknek vállán a rengeteg terület kormányzásának terhe nyugszik, megfelelő fizetést is kapjanak. Az angol kormány tagjai tényleg igen bőséges fizetéseket élveznek. Az új Salisbury-kabinet 12 tagból áll, a kiknek összes fizetése egy millió forint. Legnagyobb fizetése az irlandi lordlieutenanntnak, az ir alkalrállynak van, a kinek sokat kell reprezentálnia, a mire kétszázezer forintot kap az állampénztárból. — A kabinet két jogásza, a lord-kanczellár százezer forintot és az ir lord-kanczellár ötvenezer forintot kap. — Hét miniszter ötvenezer forintot huz, tudniillik a kincstár kanczellárja, a kül-, a belügy-, a gyarmat-, a hadügy-, az Indiai miniszter, a kincstár első lordja. A tengerészet első lordja csak negyvenezer forintot kap, a többi pedig kénytelen beérni nyomorult huszezer frttal, a mi az angol pénzzel kifejezve még kevésbé imponálóan hangzik, mert ott így mondják: kétezer font.

— **Wondraesek kivégzése.** Mint Bécsből jelentik, Wondraesek rablójlikoson tegnap reggel 6 órakor hajtották Kornenburgban végre a halálos ítéletet. A gyilkos az ítélet végrehajtása előtt teljesen meg volt törve. Az éjjel alig aludt valamit. Az éj folyamán meglátogatta sógora és fivére, a kikkel Wondraesek nagyon keveset beszélt. Csunp csak anyja után kérdészködött, a ki betegséggel mentette ki magát, mert nem akarta többé látni a fiát. Reggel 4 órakor kopogtattak Wondraesek ajtaján: gyóntatója jött, a kivel a kerületi törvényszék kápolnájába ment, a hol hosszan imádkozott. A kivégzés 6 órakor történt meg. A gyilkos halálküzdelme 7 percz és 24 másodperczig tartott. Ekkor jelentette a hóhér, hogy az ítélet végre van hajtva, mire a törvényszéki orvos konstataálta a halál beálltát. A kivégzést a gyilkos testvére és sógora a fogházépület első emeleti ablakából nézték végig.

— **A zsidók névmagyarosítása.** Az „Egyenlőség” című lap Milkó Izidor tollából érdekes és hazai zsidók részéről igazán megszólalásra méltó cikket jelent meg. — Arról szól a cikk, hogy óhajtanád volna, ha a milleniumra minden magyar zsidó megmagyarosítaná a nevét. Ezzel külső bizonyítékot adna a hazai zsidóság felekezete kiváló hazafiaságának. A mozgalmat a cikkíró szerint a hitközségi és felekezeti életben szerepet játszó zsidó latinembereknek kellene megindítaniok, helyi bizottságok alakításával, a melyeknek célja lenne a névmagyarosítás ügyét próbálni, utmutatást és felvilágosítást adni, a habozókat lelkesíteni az opponálókat, meggyőzni és a célt minden módon előmozdítani.

— **A szép Otero.** A gyémántkirályó Otero, s világszép spanyol táncosnő, a kit a budapesti közönség is ismer az orfeumi deszkákról, nagy divatban van most Párisban szépségét pedig nincs párisi asszony, a ki ne irigyelné. Az ünnepelt diva ehhez képest a legjobb kedvű hölgye ez idő szerint Párisnak s ezéi, mulatsága, a melyeket barátai körében rendez, a képpelhető legzajosabbak. Ezek a mulatságok azonban nincsenek injéreye háziurnának, a ki felve palótája reno-méját, most pört indított Otero lakosztályára. bérliője ellen. — B. ur 15,000 frankot fizet Otero lakásáért, s a háziur mégis mereven ragaszkodik feljelentéséhez a melyet azon a czímen adott be a párisi törvényszékhez, hogy bérliője szerződésileg kötelezte magát arra, hogy csakis polgári foglalkozasu albrlőt fogadhat lakására, Otero kisasszony pedig, kit a „szép Otero”-nak is neveznek, mulatságaival és feltűnő viseletével veszélyezteti házának a reno-méját. A háziur kéri tehát a törvényszéket, hogy utasítsa B. urat Otero kisasszony kiöltöztetésére, a mit a lakók sürgősen követelnek ha ez nem történik meg, minden napra 500 frank kártérítést kér, mert a lakók kijelentették, hogy addig nem fizetnek házért, a mig a spanyol táncosnő ki nem költözködik. A pör eredményét kíváncsian várják Páris orfeumi körében.

— **Mibe kerül a parlamentarizmus Franciaországban?** A parlamentarizmus tudvalevőleg nagyon drága dolog a világon mindenütt, de bizonyára sehol sem kerül annyiba, mint Franciaországban. A Figaro az egyik utolsó évi állami költségvetésből a következő elég tekintélyes numerusokkal ismerteti a franciaországi parlamentarizmus drágaságát. Az összes kiadások 7,371,720 frankot képviselnek, a mely összegből 5,328,000 frank esik az elnök és a háznyagok fizetésére és a képviselők napdíjaira, 809,000 frank a tisztviselői kar fizetésére, 35,000 frank a lakbérre. Egy-egy ülészak végné pedig közel 70,000 frankra megy a tisztviselők remunarációja. A többi költségek a következőképpen oszlanak meg: Posta- táviró 9997 frank, orvosi szolgálat: 12,000 frank, irodai kellékek: 65,000, nyomtatványok: 530,000 frank, nyilvános plakátok: 12,700 frank, előfizetés a hivatalos lapra minden egyes képviselő részére: 26,220 frank, egyes újságismok megvásárlása: 1200 frank, fűtés: 42,000 frank, világítás: 115,332

frank, lámpatisztítás: 1929 frank, teremszolgák ruházata: 27,000 frank, a parlamenti palota és a belső berendezések fenntartása: 213,000 frank, az elnökválasztó kongresszus költségei: 13,144 frank az üléske jegyzőkönyvének kiördása: 4773 frank, a billiard fenntartása 60 frank, a toalettekabin fenntartása: 1522 frank, kölni víz: 1448 frank, tükrök és a könyvtár fenntartása: 26,000 frank, gyufa: 1797 frank. Ez a legutolsó tétel bihetetlenül kicsinynek hangzik az előtt, a ki ismeri Franciaország kincstári gyufáit. Legalább húszra kell rárantani, a mig egy meggyulad.

— **Egy jó családból** való nő hajlandó Kolozsvárt oly házvezetőnői állást minden díjazás nélkül elfogadni, hol esetleg még főznie is kell, — ha megengedtetik neki kis tanuló fiát magánál tartania, illetőleg mindkettőjük ellátásban részesül. — Tudakozódni lehet Külmonostor-utca 15. sz. alatt.

Szerkesztőségi üzenetek.

Mr. Luis Szedlicska Kolozsvár. Az egyestült államokból levele érkezett. A szerkesztőségben átvetheti.

Cs. G. Hidvég. Jönni fog közelebből.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

A macedonai lázadás.

Budapest, jul. 25.

Salonikiból jelentik: A macedon lázadásban való részességért többeket elfogtak, köztük Stojanow Andrea tanárt, Sinosius bolgár püspök titkárát, kinek fiókjában nyugtákat találtak összegekről, melyeket Stojanoff püspök megbízásából, mint propaganda fővezetője, számos bolgár papnak, tanítónak, más ügynököknek egész északi Macedoniában kémkedés és agitacionális czélokra kifizetett. — Nyugtázott összegek egymillió 200,000 frtra rugnak. Sinosius püspök, ki a rendőrségre ment, hogy titkárát kiszabadítsa, felmutatott nyugtákt láttára megdöbbsent, mentegetőzött. Hauffs pasa rendőrfőnök azonban tudtára adta, hogy a mozgalom vezetésével őt gyanusítják és e szerint fognak vele szemben viselkedni.

Merénylet a ezár ellen.

Budapest, jul. 25.

Odesszában több rendbeli letartóztatás történt, mivel a ezár ellen merényletet akartak elkövetni a krimi utazásakor.

A külügyminiszter a királynál.

Budapest, jul. 25.

Goluchovszky külügyminiszter elutazott Ischelbe, hogy jelentést tegyen a királynak a politikai helyzetről.

Bolgár állapotok.

Budapest, jul. 25.

Raev bolgár képviselő táviratozza a következőket:

Mikor Guncsot, Sz t a m b u l o v szolgáját — ki a gyilkosokat üldözte — a rendőrfő lettött, Kae figyelmeztette a rendőrfőt, hogy ne a szolgát, ha nem a gyilkosokat üldözzé.

A rendőrfelügyelő ennek daczára a gyilkosokat futni engedte és Guncsot a Stambulov hű szolgáját behörtőntette.

Önérzetes koresmáros.

Budapest, jul. 25.

Poruzsek, rákospalotai vendéglős, kineél Ferdinand bolgár fejedelem borokat szokott rendelni, a fejedelem legutóbbi rendelését visszatartotta, mert azt mondja, hogy önérzete tiltja hazája barátjának gyilkossáival összeköttetésben lenni.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR. *)

A „Kolozsvár” és „Ellenzék” tegnapi, illetve tegnapi közleményeivel szemben, melyek úgy hangzanak, mint ha Udvari András a berlini kiállításra kocsi készített és küldött volna, kijelentem: hogy Udvari műhelyében e kiállításra kocsi nem készült. — Közvetlen szomszéda, kik műhelyén naponta megfordulnak, hallották valamit egy gyermek-kocsiról — mely nem készült Kolozsvárt — de nem látták. Azt pedig, hogy ő maga egyedül egy kocsi titokban elkészíthessen, még laikus sem fogja elhinni.

Gergely Kálmán
kocsi-készítő.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

H I R D E T É S E K.

Házmesternek

ajánlkozik

egy fiatal pár,
ki már ily minőségben alkal-
mazva volt.

Czim a kiadó-hivatalban.

516. (1-1)

Kitűnő minőségű

tölgyfa-deszka, palló, gerenda,
parquette-fa, épületfa

minden méretben:

talpfa, sasfa, táviró-pózna, herekaró, fentő stb.,

továbbá

száraz gyertyán- és cser-tüzifa
nagy mennyiségben és a legjutányosabb árban
kapható a

Nyárad-szentannai erdőkezelősegnél,

u. p. Nyárad-Szereda. 504. (2-6)

Az

Első erdélyi nádszövő-gyár M.-Kapuson
(Torda-Aranyos vármegyében.)

A beállott építési időny alkalmából az igen tisztelt építész és vál-
lalkozó urak, valamint az építendő közönség b. figyelmébe ajánlja
menyezet (Stukatur)

nádszövet gyártmányait,

melyek az ország legkitűnőbb szakközegei által és vállalatnail ál-
landóan alkalmaztatnak.

Számos elismerő nyilatkozattal igazolhatja a gyár, hogy ké-
szítményei kitűnő anyagból s kiváló gondnal készülnek és hogy mily
sokoldalulag használhatók, érdekesen bizonyítják az Ezredéves orsz.
kiállítás most folyó építkezései a budapesti Városligetben, a hol
valamennyi épület nádszöveinkkel épül.

Mint különleges cikket ajánlja komló-termelőknek

komlószerű keretekre való szöveteit,

melyekről újabb a legtekintélyesebb komló-termelők nyilatkoztak
igen kedvezően, s rendkívül jutányos árban kaphatók bármily meny-
nyiségben és adott méret szerint.

Árjegyzéket kívánatra bárhova ingyen és bérmentve küld, s
bármily felvilágosítással készséggel szolgál az

Posta: Mező-Kapus. „Első erdélyi nádszövő-gyár“

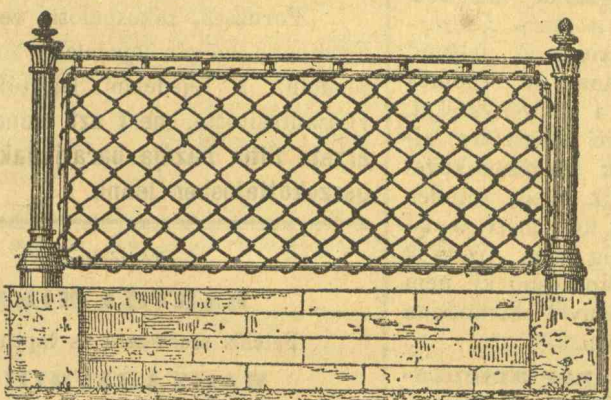
Táviró: Radnóth. Mező-Kapuson.

Vasút-állomás: Maros-Csapó. 501. (3-6)

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonat és szitaáru gyára,
KOLOZSVÁRT.

Torda-uteza, Nagy testvérek volt sarkó-raktárában.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek, er-
dők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek stb. bekerítéséhez való gépfona-
tát; majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás,
felső világossági, magtár és éléskamara ablakok rostélyzatát; át-
hányó rosták szén, koks, kavics, föld és porond válogatásához; szikra
fogók cséplő- és egyéb gépekhez.

Nemkülönben zöldre festett lágy szövet szelelő-rosták, Backer-
féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és cizmszövetek,
sirkosarak különféle mintákban; Kruppa sodrony szegélyzetek ki-
lönféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták, sziták különféle czé-
lokra, igen erősen készítettnek és gyári árak szerint számíttatnak.

Aczél tiskés sodrony kertek, delelők stb. bevonásához jutányos
árért fel is huzatik.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálak.

A nagyérdemű helyi és vidéki közönség becses pártfogását kérve

289. [18-20] teljes tisztelettel: LÉBER GYULA.

Kiadó bolthelyiség.

Zilahon, a Főtéren

A LEGSZEBB BOLTHELYISÉG,

mely esetleg két bolthelyiséggé is átalakítható,

1895. augusztus 1-étől kiadó.

Értekezhetni: KÓNYA MIKLÓS vendéglőssel
Zilahon. 511. (3-3)

Fürdő-idényre ujdonságok!

Utolsó divat.

Francia Woille, egész finom . . .	35, 40, 45 kr.
„ Atlas Saten egész finom . . .	50, 55, 65 „
„ Batis Mouselin „ . . .	36, 42 kr.
Gyönyörű szerb vászon . . .	33, 36 „
Selyem napernyő . . .	1.90 krtól 8.50 krig.
„ esőernyő . . .	1.80 „ 9— frtig.
Fekete és színes cipő . . .	2.50 „ 5— „
Selyem és Glacé bőr-kezttyű . . .	90 „ 1.50 „

URI INGEK, GALLÉR és KÉZELŐK.

TURISTA INGEK — Satten és kötött.

URI NAPERNYŐK — Selyem és gyapot.

Legujabb NYAKKENDŐK és CSOKROK.

POSZLER ÉS TÁRSA

— DIVAT-ÁRUHÁZA, —

Kolozsvárt (Hungária-szálloda alatt.)

288. (33-100)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneológusai által a vi-
lág legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak
be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomor-
égés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban,
gyomor- és bélzabában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben,
résztkör és kedélykórban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivezető
csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj
s váltólázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s ezen
alapuló hószám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban,
a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fő-
vénykő-lerakódás s húgykő képződéseknél, a méh idült tömüléseinek,
dagainál, fehér folyás, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban,
köszvény- és csuszajokban.

Az ásványviz használatával kapcsolatosan újonnan berendezett
meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecske-tej, hidegviz-
gyógyimód, massage, svéd tornaszat áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, táviró, posta. 600 szoba áll a közönség
rendelkezésére napi ár 60 krtól fennebb. A szobák árai május 15-től

julius 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30%-al olcsóbbak. Az
éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak: parkok erdei sétányok, olvasó-, zongora-
és társalgó terem, tornaszat, csolnakázó tó, színház, hangversenyek,
bálok s kirándulások; ugyisint egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen
lakásban és gyógydíj-mentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút-állomá-
son szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán-
és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak
egy személy jelentkezik: 2 frt; több személynél személyenként 1 frt
30 kr. fizetendő. Egy magán kocsija: 3 frt. Ezen kocsiakra jegyek
a földvári állomástól kiadhatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad

Előpatak, 1895. május 10-én.

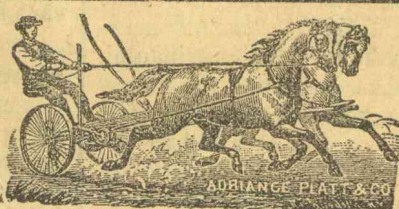
368. [14-20]

A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

Budapest, Alkotmány-uteza 31. szám.

172. (39-50)

Adrianee, Platt & Co.

new-yorki gépgyáros

„kizárólagos képviselősege“

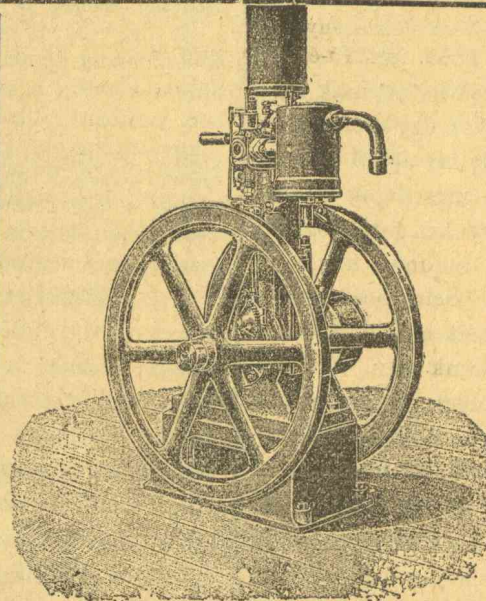
Fűkaszaló,

Marokrakó, arató

és Kéveköto arató

gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Bánai

Csomák

szabadalmazott

1, 2 és 4 lóerejű

gazdasági

Petroleum

Mótorok

képviselősege.

Mindenemű kipróbált szolid
kivitelű gazdasági gép jutá-
nyos beszerzése.

Nyári időnyre ajánlunk kitűnő
minőségű és jutányos áru:

gépolaokat,
kocsi-kenőcsöket,

petroleumot,
zsákokat, ponyvákat, kősenet,

vasneműeket, továbbá

Megbízható Mútrágyákat.